

[Helle Degn]

ditionelt åbent under hele sit arbejde. Derfor var forslagene og overvejelserne kendte størrelser. Udformningen af betænkningen må roses, fordi den lægger op til, at også andre end politikere og centraladministration kan tage del i debatten om familiens og vore børns stilling i samfundet.

Betænkningen kan bruges til at diskutere, hvilke vilkår vore børn skal have, hvordan de kan få det, og hvem der skal give dem det.

Hvilke vilkår skal vore børn have? Socialdemokratiet er af den opfattelse, at børn er en fælles glæde og et fælles ansvar. Det skal gøres bedre at være barn i vort samfund, for spørgsmålet er jo, om vore børn ikke må betale en høj pris for den velstandsstigning, vi oplevede i 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne. At være barn i Danmark skal være at føle sig respekteret som selvstændigt individ og ikke alene elsket, men også nødvendig. Vi bør arbejde videre med forslag, hvor børn har pligter og opgaver i daginstitutioner og skoler, som vi ser det i nogle skoler, hvor de selv laver mad, holder skolen ren osv., de har en funktion og er nødvendige.

Vi har i rædsel for den anden grøft, børnearbejdet, som vi kender det fra forrige århundrede, nok i alt for høj grad givet vores børn en overflødhedsfornemmelse. Vi har også i for høj grad i vores hidtidige børnepolitik betragtet barndommen som en ventetid, som noget, der skulle overstås.

Ingen familie varetager ansvaret for deres barns opdragelse og opvækstvilkår isoleret fra det omgivende samfund. Enten man selv for tiden har små børn eller ej, må det naturligvis være i hele samfundets interesse, at børnene får de bedste opvækstvilkår. Vore børns vilkår kan af indlysende grunde ikke kun være et anliggende for det enkelte forældrepar, selv om det primært er det. I anden række er det hele samfundets sag at sørge for ordentlige opvækstvilkår for næste generation. Børnene er vores eneste håndgribelige forankring i fremtiden, og det er en ringe generation, et ringe samfund, der forsømmer sine børn. Det er i denne forbindelse helt underordnet, om man selv har født dem, eller de er født hos en søster og svoger, en veninde og en mand, en nabokone og en mand eller af folk i en anden by eller et andet land.

Børn er forældreanliggende, men ikke kun forældreanliggende. Hvis der hænger et skilt i din gård, hvor du bor, hvorpå der står, at leg og boldspil i gården er forbudt, så er det ikke kun det legende barns forældre, der skal sørge for, at det skilt bliver fjernet. Alle gårdens beboere, pensionister, enlige, barnløse skal deltage gennem beboerforeningen og sørge for, at viceværten får det skilt taget ned.

Selv for det mest ideelle forældrepar kan det være svært at have og opdrage børn, hvis samfundet, f.eks. arbejdsmarkedet, ikke accepterer og indretter sig efter denne opgave. Forudsætningen for velstandsfremgangen privat og offentligt har nemlig været begge forældres deltagelse på arbejdsmarkedet. Når begge forældres fravær sammenlægges, bliver det ofte til 80 timer om ugen mod tidligere generationers 45-50 timer, hvor kun den ene arbejdede. Resultatet er overarbejdede og stressede forældre, som har for lidt tid til at opbygge den meget vigtige kontakt med børnene. Tiden er den vigtigste faktor, den tid, vi bruger på hinanden i alle menneskelige sammenhænge. Det tror jeg mange unge familier i dag oplever. Derfor er det mægtigt godt, at regeringen meget positivt har tilkendegivet, at tiden er det mest presserende problem overhovedet for børnefamilien at få løst og løst nu.

Til denne diskussion om den daglige arbejdstid hører også den erkendelse, at alverdens undersøgelser viser, at det ikke vil gavne børnene, at forældre har 4 meget lange arbejdsdage og så 3 fridage. 8-10 timer for barnet på en institution er normalt for meget, også selv om det »kun« er i 4 dage. Derfor er det glædeligt at konstatere en voksende forståelse for en væsentlig nedsættelse af den daglige arbejdstid. Det kan vi i socialdemokratiet støtte. Når arbejdsministeren nu som bebudet sammen med arbejdsmarkedets parter vil foretage en vurdering af perspektiverne i og problemerne omkring en nedsættelse af arbejdstiden og en bedre fordeling af arbejdet, så mener vi, at børnefamiliens krav hertil må veje meget tungt. Ja i det hele taget, at vi får taget fat på en egentlig familiepolitik og ikke kun en afledet virkning af andre politikker.

Vi må have familien til at fungere bedre efter de nye generationers krav om aktiv del-